

ОБЩИНА КАЛОЯНОВО

пл. "Възраждане" № 6

тел: 03123 / 22 21

факс: 03123 / 24 12

<http://www.kaloianovo.org/>

E-mail: kaloianovo@mail-bg.com

**Общинска стратегия
за подкрепа за личностно развитие на децата и
учениците в община Калояново
2018 - 2019 г.**

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата стратегия е изготвена на основание чл. 196, ал. 1 и ал. 2 от Закона за предучилищното и училищното образование и има за цел да постави на основата на стратегическото планиране подкрепата за личностното развитие на децата и учениците на регионално ниво за периода 2018 – 2019 г.

В основата на Общинската стратегия стои Анализ на Община Калояново за потребностите от подкрепа по чл. 196, ал. 3 от *ЗПУО*, приет от Общински съвет – Калояново с Решение № 148/26.01.2017 г. и „Областна стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в област Пловдив 2017-2020 г.“, приета на заседание на Областния съвет за развитие, проведено на 08.09.2017 г.

Ориентирана е към реализиране на политики и мерки, които осигуряват правото на достъп до качествено образование, удовлетворяване на образователните потребности и развитието на способностите на всяко дете и ученик. Стратегията е в съответствие с набелязаните цели, приоритети и мерки за подобряване на достъпа и качеството на предучилищното и училищното образование, заложи в международни и национални документи:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващо образование;
- Закон за закрила на детето
- Национална стратегия за детето 2008 – 2018 г.
- Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система 2013 – 2020 г.
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства 2015 – 2020 г.
- Конвенция на ООН за правата на детето (1989) и др.

Съгласно чл. 176 на Закона за предучилищното и училищно образование (ЗПУО) подкрепата за личностно развитие се осигурява на всички деца и ученици и цели да осигури:

- съответствие с индивидуалните им потребности
- подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им;
- осъществяване на подкрепата за детето и ученика най-близко до мястото, където живее и учи.

В съответствие с постановката на чл. 174, ал.1 от ЗПУО осигуряването на подкрепата за личностно развитие на децата и учениците от институциите в Системата на предучилищно и училищно образование (СПУО) трябва да се осъществява съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги.

Според чл. 176, ал. 1 от *ЗПУО* и чл. 4, ал. 2 от *Наредбата за приобщаващото образование*, подкрепата за личностно развитие се осигурява на всички деца и ученици, в съответствие с индивидуалните им потребности и има за цел да осигури за децата и учениците подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им.

Редът за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа се урежда с *Наредбата за приобщаващото образование*.

Съгласно чл. 171, ал. 1, т. 7 от *ЗПУО*, получаването на обща и допълнителна подкрепа е право на детето и ученика.

Чл. 177, ал. 1 от *ЗПУО* и чл. 4, ал. 1 от *Наредбата за приобщаващото образование*

определят два вида подкрепа за личностно развитие – обща и допълнителна.

Обща подкрепа за личностно развитие по чл. 178, ал. 1 от <i>ЗПУО</i>	Допълнителна подкрепа за личностно развитие по чл. 187 от <i>ЗПУО</i>
Насочена е към развитието на потенциала на всяко дете и ученик.	Насочена е към деца и ученици със специални образователни потребности (СОП), в риск, с изявени дарби, с хронични заболявания, след извършване на оценка на потребностите.
<ol style="list-style-type: none"> 1. екипна работа между учителите и други педагогически специалисти; 2. допълнително обучение по учебни предмети при условията на ЗПУО; 3. допълнителни модули за деца, които не владеят български език (само за детските градини); 4. допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове; 5. консултации по учебни предмети; 6. кариерно ориентиране на учениците; 7. занимания по интереси; 8. библиотечно-информационно обслужване; 9. грижа за здравето; 10. осигуряване на общезитие; 11. поощряване с морални и материални награди; 12. дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение; 13. ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения; 14. логопедична работа. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. работа с дете и ученик по конкретен случай; 2. психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна, на комуникативните нарушения и при физически увреждания; 3. осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти; 4. предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за ученици със сензорни увреждания; 5. ресурсно подпомагане за ученици със специални образователни потребности. <p>Съгласно чл. 81 от <i>Наредба за приобщаващо образование</i>, допълнителната подкрепа е:</p> <ul style="list-style-type: none"> – краткосрочна (минимум 1 учебна година, максимум – до края на етап на обучение) – дългосрочна – повече от един етап или степен на обучение или за целия период на обучение.

Основен принцип на *Закона за предучилищното и училищното образование* е подкрепата за детето и ученика да се осъществява на ниво най-близко до мястото, където живее и учи. Общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие се осигуряват в детските градини, в училищата и в центровете за подкрепа за личностно развитие, а в случаите по чл. 111, ал. 1, т. 1 от *ЗПУО* – в домашни или болнични условия.

Стратегията е отворен документ, който подлежи на промени в зависимост от потребностите на образователната система и измененията в нормативната уредба.

I. ДЕМОГРАФСКИ ПРОФИЛ НА ОБЩИНА КАЛОЯНОВО

По брой на населението общината е на тринадесето място в областта, като с по-малко население са само общините Лъки, Перушица, Брезово, Кричим, Сопот.

Данни за населението по настоящ адрес и възраст - ГРАО, община Калояново към дата **01.02.2017** год.

Таблица 1

Настоящ адрес – населено място	общо	мъже	жени	Под 7 г.	От 7-13 г.	От 14-17 г.	От 18-59 г. жени	От 18-62 г. мъже	Над 60 г. жени	Над 63 г. мъже
с. Бегово	664	338	326	38	43	26	176	224	95	62
с. Главатар	189	82	107	3	7	4	46	52	54	23
с. Горна Махала	313	148	165	9	5	2	49	85	106	57
с. Долна Махала	368	189	179	19	37	17	78	99	74	44
с. Дуванлии	563	289	274	29	33	24	145	165	97	70
с. Дълго Поле	1947	962	985	131	114	82	475	575	356	214
с. Житница	1461	745	716	76	74	33	387	470	254	167
с. Иван Вазово	295	151	144	10	11	3	55	91	73	52
с. Калояново	2555	1249	1306	177	157	96	645	754	455	271
с. Отец Паисиево	225	118	107	1	6	1	25	59	80	53
с. Песнопой	493	261	232	7	13	5	85	135	138	110
с. Ръжево	293	141	152	10	14	6	59	66	80	58
с. Ръжево Конаре	1349	646	703	47	53	40	283	375	346	205
с. Сухозем	195	103	92	2	3	5	31	59	57	38
с. Черноземен	418	219	199	19	8	3	78	122	105	83
Общо	11328	5641	5687	578	578	347	2617	3331	2370	1507

Демографското състояние на община Калояново следва тенденциите в развитието на демографията на страната като цяло – населението намалява. Възрастовата структура е силно влошена – намалява броят на жените в детеродна възраст, а възпроизводството е с отрицателен естествен прираст. Наблюдава се интензивна миграция, насочена предимно към големите икономически центрове на страната и чужбина. Тенденцията е напускане на общината предимно от млади хора в активна работоспособна и репродуктивна възраст.

2.2. Човешки ресурси и икономика

В работоспособна възраст в община Калояново са общо: - 5948 лица от тях:

Община Калояново	Лица в работоспособна възраст	Безработни лица
мъже	3331	126
жени	2617	139
Общо 2017 г	5948	265

II. ИКОНИМЕЧКИ ПРОФИЛ НА ОБЩИНА КАЛОЯНОВО

Икономиката в община Калояново се характеризира с преобладаващ дял на селското стопанство спрямо промишленото производство. Структуроопределящи отрасли на местната икономика са селското стопанство, хранително-вкусовата, дървообработващата, мебелната и шивашката промишленост.

Броят на предприятията в Калояново се увеличава през последните години. Според данните в Общинския план за развитие през 2011 г. в общината има 339 регистрирани предприятия, а през 2017 г. броят им достига 365 или с 26 повече.

В аграрния сектор на община Калояново са регистрирани 978 малки и средни предприятия.

Растениевъдството е основния земеделски отрасъл в Калояново. По данни от ОДЗ средния добив от декар пшеница в общината за периода 2014-2017 г. е около 350 кг/дка. Най-високи добиви (400 кг/дка пшеница) са достигнати през 2016 г. Средният добив от декар на засятите площи с ечемик е 288 кг/дка, а от царевица – 700 кг/дка. Слънчогледът е другата основна култура, отглеждана в Калояново със среден добив 128 кг/дка.

Производството на плодове също е много добре развито в община Калояново. Добивите от дини са 1115 кг/дка, от пъпеши – 625 кг/дка, а от ягоди – 1288 кг/дка. Отглеждат се още ябълки, круши, праскови, сливи, череши, вишни и малини. В района се отглеждат винени и десертни лозя. Добивите от винените сортове са средно 675 кг/дка, а от десертните - 850 кг/дка.

В община Калояново се отглеждат още маслодайна роза, лавандула, тютюн, рапица и тритикале.

III. ЗАЕТОСТ, БЕЗРАБОТИЦА, ДОХОДИ

Нивото на безработица в общината е 7,44 % от икономическо активното население към 30.12.2017 г. По данни на БТ – Марица се запазва тенденцията достъпът до заетост да е най-силно ограничен за няколко специфични групи безработни:

- хора с основно и по-ниско образование;
- хора в предпензионна възраст;
- хора с увреждания в трудоспособна възраст;
- както и за хора от етническите малцинства

Липсата на практически и трудов опит правят младите хора, завършили средно и по-ниска степен на образование, неконкурентноспособни на пазара на труда. Това принуждава част от тях да започнат работа в сферата на производството, търговията, обслужването и сезонно в селското стопанство.

- безработни младежи на възраст 18–29 години, регистрирани в БТ- общо **45**
- Самонаемане и предприемачество – **6 %**

Младежка безработица към 30.12.2017 г от БТ – Марица, клон Калояново по възраст и образование

Таблица 3.

Възраст	образование	Брой 2016	Брой 2017
18-24 г.	Начално/основно	10	13
	средно	6	9
	висше	1	0
	общо	17	22
25-29 г.	Начално/основно	8	10
	средно	1	12
	висше	0	1
	общо	9	23

Наблюдава се увеличение на безработните спрямо данните за 2016 г. особено в границите 25-29 години. Причините за сравнително високата безработица са свързани с ниското образование и липсата на професия, специалност и квалификация сред преобладаващата част от безработните младежи. Друга важна причина е липсата на трудови навици и опит.

Поради отсъствие на инвестиции и несъответствието на квалификацията на безработните лица с изискванията на работодателите се задълбочава дисбалансът между търсенето и предлагането на работна ръка.

През 2017 г. в община Калояново успешно се реализират програми за заетост и обучение, насочени основно към неравностойните групи на пазара на труда. Включването в програми и насърчителни мерки остава една от възможностите за безработните да се реализират на пазара на труда, а за работодателите това е допълнителен стимул да наемат на работа безработни лица. От друга страна, програмите и мерките за заетост и обучение са предпоставка за социална адаптация, придобиване на знания и умения по дадена професия и възстановяване на трудовите навици на най-уязвимите групи безработни.

IV. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Системата на здравно обслужване на населението на община Калояново е сравнително добре организирана и в значителна степен добре обезпечена материално и кадрово.

- Първична медицинска помощ се осъществява от 7 индивидуални практики и една групово практика, които са оборудвани с необходимата апаратура и за дейността им са предоставени сгради и помещения;
- Амбулатории за първична стоматологична помощ от 8 индивидуални практики. Всички кабинети са добре оборудвани и са в общински сгради;
- Център за спешна медицинска помощ – филиал Калояново, който обслужва 15 населени места;
- Ученическо здравеопазване. Осъществява се от 4 медицински сестри, които ползват добре оборудвани медицински кабинети за оказване на долекарска помощ.

Рисковите фактори на живот създават условия и повишават вероятността от възникване на заболявания. Най-важни от заболяванията, които оказват влияние върху растежа и развитието на децата и учениците са:

гръбначни изкривявания, астма, затлъстяване, смущенията в зрението

Други рискови, със съществено значение за здравето фактори, са някои болестни състояния с хронично протичане, които от своя страна създават условия за усложнения или други заболявания.

V. ОБРАЗОВАТЕЛНА МРЕЖА

1. Предучилищна и училищна мрежа

Към момента на изготвяне на Стратегията в община Калояново съществуват следните образователни институции:

- 5 училища, от които 1 обединено и 4 основни;
- 8 детски градини;

Училищата в селата Песнопой, Ръжево Конаре и Калояново са средищни, в тях се обучават учениците от населените места, в които няма училище. До всички средищни училища е осигурен безплатен транспорт за учениците. Отрицателната демографска статистика обаче води до съществуването на паралелки с минимален и под минимален брой ученици в училищата, и слети групи с деца в детските градини.

Наличие на Центрове за подкрепа за личностно развитие или специализирани обслужващи звена по ЗПУО в общината няма. Затова се използват услугите на Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – Пловдив.

предучилищно обучение

В системата на предучилищното образование децата, които посещават детски градини в община Калояново са 311. От тях със СОП са две деца, като с тях работят специалисти от Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – гр. Пловдив. Специалистите, които работят с децата са ресурсен учител, психолог и логопед.

За децата в детските градини се грижат 29,5 човека педагогически персонал и 37 – непедагогически.

В осемте детски заведения на територията на община Калояново са извършени текущи ремонти през 2017 г. със средства от общинския бюджет. Някои от сградите, в които се помещават детските градини са в отлично състояние, със сменена ПВЦ дограма, санирани и боядисани. На детските градини в селата Житница и Калояново са извършени ремонтни дейности на покрив.

Сградите на ДГ „Щастливо детство” и ДГ „Валентина Терешкова” съответно в селата Иван Вазово и Долна Махала имат нужда от топлоизолация. В детската градина в с. Иван Вазово имат нужда от смяна на легловата база.

Следните детски градини: ДГ „Детелина” – с. Калояново, ДГ „Щастливо детство” – с. Иван Вазово, ДГ „Валентина Терешкова” – с. Долна Махала, ДГ „Иглика” – с. Дуванлий, ДГ „Радост” – с. Бегово не разполагат с физкултурен салон, което значително затруднява работата по отношение на физическата култура на децата. Голяма част от външните площадки в детските заведения са стари и съществува потребност от съвременни съоръжения за игра.

В част от детските градини има необходимост от съвременни учебно-технически средства, от телевизори, мултимедия, озвучителна система, дидактични материали, нови мебели.

В детските градини на територията на община Калояново са налични достатъчен брой занимални, помещения за спане, санитарни възли, медицински кабинети и всичко необходимо за осигуряване на адекватни условия за провеждане на учебния процес.

основно образование

Общинската образователна система обхваща 5 училища (едно обединено и 4 основни) в селата Калояново, Дълго поле, Ръжево Конаре, Житница и Песнопой. Общият брой на учениците е 484, разпределени в 38 паралелки.

За учебната 2017/2018 г. Общински съвет Калояново е утвърдил 22 маломерни паралелки, като недостигът на ученици в паралелките се дофинансира със средства от общинския бюджет.

Педагогическият персонал в училищата на територията на община Калояново е 72,5 специалисти, а 17,6 е броят на непедagogическите кадри. За децата със СОП, които за община Калояново са 7, веднъж седмично е осигурено ресурсно подпомагане от ресурсен учител от РЦПППО – гр. Пловдив.

Сградите на ОУ „Иван Вазов” – с. Калояново, ОУ „Христо Ботев” – с. Дълго поле и ОУ „Христо Ботев” – с. Ръжево Конаре са санирани и с ПВЦ дограма. Другите две сгради на училищата в с. Житница и с. Песнопой не са санирани, но са със сменена дограма.

Съществува необходимост от изграждане на физкултурни салони в ОУ „Христо Ботев” – с. Дълго поле и ОУ „Отец Паисий” – с. Песнопой, както и потребност от извършване на основен ремонт и осигуряване на оборудване на физкултурния салон в ОУ „Христо Смирненски” – с. Житница.

В училищата в община Калояново са налице необходимите специалисти, методики, дидактически средства и материално-техническа база за осигуряване на обща и специализирана подкрепяща среда на учениците. Осигурена е достъпна архитектурна среда за ученици със СОП. В някои училища има медицински кабинет, а в други само медицинско лице, което работи по график. Осигурена е безопасна среда на учениците посредством жива охрана, а в някои училища са инсталирани и камери за наблюдение.

Отрицателната тенденция, която се забелязва в сферата на училищното образование е намаляване броят на децата. Учениците са два пъти по-малко отколкото могат да поемат училищата в община Калояново и това е силно обезпокояващо. Основен проблем в община Калояново е запълването на паралелките в училищата до необходимия минимум. Качеството на образование в тези паралелки е по-ниско и учениците излизат неконкурентоспособни на национални изпити и конкурси, въпреки усилията на учителите.

2. Децата и ученици (с изявени дарби и в риск)

До момента няма регистрирани случаи на деца с изявени дарби, независимо че в училищата има даровити деца.

Съгласно разпоредбите на Закона за закрила на детето „Дете в риск” е дете:

- а) чиито родители са починали, неизвестни, лишени от родителски права или чиито родителски права са ограничени, или детето е останало без тяхната грижа;
- б) което е жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унижително отношение или наказание в или извън семейството му;
- в) за което съществува опасност от увреждане на неговото физическо, психическо, нравствено, интелектуално и социално развитие;
- г) което страда от увреждания, както и от труднолечими заболявания, констатирани от специалист;
- д) за което съществува риск от отпадане от училище или което е отпаднало от училище.

На общинско ниво дейностите са насочени към създаване и развитие на училища, които да отговорят на социално-икономическите характеристики на

общината и изискванията на пазара на труда. На ниво училище действията са насочени към намаляване на броя на маломерните и слетите паралелки, осигуряване на възможност и условия за достъп на всяко дете до качествено образование и намаляване броя на отпадналите от училище деца. Основните причини за отпадане на учениците от училище са отсъствия, слаб успех, болести, заминаване в чужбина, както и други причини от социален характер, като:

- Неграмотност и незаинтересованост на родителите в редица случаи и омаловажаването на необходимостта от обучение на децата;
- Лошо икономическо състояние на семейството, в което детето живее и то най-вече в етническите малцинства;
- Придържане към определени културни стереотипи, особено когато семейството живее в компактна група сред представители на съответния етнос;
- Трудности, които детето среща в училище, интерес към учебния процес и произтичащото от него желание/нежелание да посещава училище, конфликтни отношения със съученици и/или учители, качество и методи на преподаване в подкрепа на децата с трудности при усвояване на учебния материал.

Децата, нуждаещи се от допълнителна образователна и социална подкрепа, се интегрират както в масовите училища, така и в специализираните. Социализацията на деца със специални образователни потребности е една от най-важните предпоставки за придобиване на усещане за значимост, увереност и полезност, които от своя страна са в основата на реализацията им в обществения живот.

Дейностите по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение в община Калояново се осъществяват от Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни. МК оказва съдействие на образователните институции за обхващане в училище на подлежащите на задължително образование деца и ограничаване на отпадането от училище на деца в криминогенен риск и криминални прояви, извършва дейности по ранна превенция и откриване на симптоми за извършване на криминални деяния, както и превантивна работа с родителите.

Анализът на образователната система в общината обхваща основните компоненти, които я характеризират в максимална степен, а именно: структура на образователната мрежа в общината, кадрово обезпечаване и състояние на материално-техническата база. Налагат се следните изводи:

- Наличие на относително добре структурирана образователна система;
- Съхранена в значителна степен традиция на местното население за получаване на качествено и перспективно образование;
- Наличие на достатъчен сграден фонд;
- Относително високо образование и професионална квалификация на кадрите;
- Трайна тенденция за намаляване броя на учениците, което води до оптимизация на общинската образователна мрежа;
- Тенденцията за промяна в отношението на различните слоеве от обществото към образованието като ценност;
- Тенденция за застаряване на педагогическите кадри;
- Липса на алтернативни форми за ангажиране на свободното време на учениците и за развитие на потребностите им в малките населени места на територията на общината.

VI. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО И ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЩИНА КАЛОЯНОВО

Състояние и предизвикателства пред общата подкрепа за личностно развитие

• **Описание на наличните форми на обща подкрепа:** общата подкрепа отговаря преди всичко на нуждата от превенция и навременно разпознаване на трудности в ученето при децата и учениците и на нуждата от разпознаване на дарбите на децата. В резултат от наблюденията си учителят организира преподаването съобразно потребностите и силните страни на децата и учениците. Успява аргументирано и навреме да посрещне със своето преподаване първите признаци на затруднения в ученето на всяко дете, както и да отдели допълнително внимание на децата, които се развиват в конкретна област на знанието, спорта или изкуствата, така че те да разгърнат своя потенциал.

Общата подкрепа включва и всички допълнителни дейности, които помагат на децата и учениците да се развиват и учат – дейности за мотивация, допълнително обучение, превенция на психичното здраве, превенция на насилието и тормоза, политика за позитивна дисциплина, кариерно консултиране, здравна грижа, асистирание и прочие, които се изпълняват от помагачи и допълнителни специалисти в детската градина и в училището и от неспециализирания персонал.

Учителите в детските градини и училищата от община Калояново използват активно в своята работа различните видове форми на обща подкрепа за личностно развитие:

- екипна работа между учителите – основно организационно средство за интелектуално, емоционално, социално, морално и физическо развитие на децата;

- допълнително обучение по учебни предмети при условията на закона – осигуряване условия за допълнително обучение на учениците съобразно индивидуалните им интереси и потребности с цел развиване на способностите им, инициативността и предприемчивостта им; често се осъществява благодарение на одобрени проекти към МОН;

- консултации по учебни предмети;

- занимания по интереси – осигурени са допълнителни дейности в детските градини и училища: изучаване на английски език, народни танци, спорт, театрална дейност и др.;

- библиотечно-информационно обслужване;

- грижа за здравето – осигурява се въз основа на информация от родителя за здравословното състояние на детето/ученика и за проведени медицински изследвания и консултации;

- поощряване с морални и материални награди – при постигнати добри постижения в обучението, в заниманията по интереси и за участие в конкурси и състезания;

- дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение – провеждат се консултации с родители, ролеви игри с децата за разпознаване и овладяване на различните емоции, усвояване на определен модел на поведение и др.;

- ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения – осигуряване на консултации и допълнително обучение по учебни предмети при условията на ЗПУО;

- логопедична работа – при установяване на необходимост.

1. Състояние и предизвикателства пред допълнителната подкрепа за личностно развитие

- **Описание на наличните форми на допълнителна подкрепа** – допълнителната подкрепа за личностно развитие съгласно чл. 187, ал. 1 включва:
 - работа с дете и ученик по конкретен случай;
 - осигуряване на достъпна среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
 - ресурсно подпомагане.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на деца и ученици:

- със специални образователни потребности;
- в риск.

Видът и формите на обучение, както и конкретните дейности за допълнителната подкрепа за личностно развитие се определят с план за подкрепа на детето или ученика. Планът за подкрепа за децата и учениците определя и часовете за ресурсно подпомагане.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се осигурява от детските градини и от училищата.

На територията на общината няма Център за подкрепа за личностното развитие. В тази връзка има необходимост от разкриване на нов вид социална услуга Център за обществена подкрепа. Наличието на ЦОП ще даде възможност все по-голям брой потребители да получават професионална помощ и подкрепа на територията на община Калояново.

2. Дейности на читалища и спортни клубове в подкрепа на личностното развитие на децата

На територията на общината има четири спортни клуба: ФК „Житница”, ФК „Калояново”, ФК „Чернозем” и ФК „Дълго поле” и детско-юношески ФК „Калояново”.

Нужно е подобряване на организацията и съдържанието на извън класните спортни дейности, като важен фактор за селектиране на надарени деца за спорт, пълноценно използване на свободното време, надеждна борба с тютюнопушенето, наркоманията, насилието и други прояви на противообществено поведение.

Любителското творчество е широко застъпено. В момента към читалищата в община Калояново работят певчески групи, 3 танцови състава, 3 клуба за народни танци, Кукерски състав в с. Отец Паисиево и др. При народно читалище „Искра 1921” е създаден Танцов клуб „Искрица” и ДТС „Изворче”. Участието на групите в различни конкурси и фестивали носи редица награди.

3. Работа по проекти като част от общата и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците

„Училищен плод” – основната цел, която е заложена в прилагането на схема „Училищен плод”, е грижата за здравето на децата, а именно да се увеличи делът на плодовете и зеленчуците в храненето на децата, особено във възрастта, когато се оформят хранителните им навици.

„Училищно мляко” – схемата се прилага с цел да се насърчат здравословни хранителни навици още в най-ранна възраст.

4.1. Силни страни за община Калояново

- наличие на определен стандарт за издръжка на дете и ученик;
- наличие на гъвкава организация на формите и график на занимания, съобразно свободното време и интереси на участниците;
- разкриване и развиване талантите и възможностите на учениците и доброто им представяне в конкурси, състезания и олимпиади
- включване на учителите в различни форми на квалификация;
- засилени мерки за контрол на отсъствията и успеха на учениците;
- повишаване на квалификацията и професионалната компетентност на педагогическите специалисти;
- реализиране на проекти, финансирани със средства по различните оперативни програми, за да се осигури допълнителен финансов ресурс и дългосрочно положително въздействие върху местната общност;
- разработване и работа по индивидуални програми за работа с учениците със СОП и успешното им социализиране;
- организиране на обучение на деца и ученици със СОП във всяка ДГ и училище.

4.2. Слаби страни

- нисък стандарт за 1 ученик, който в рамките на една учебна година не се актуализира в съответствие с реалната пазарна икономика;
- ниска заинтересованост на родителите;
- ниска мотивация от страна на учениците за учене и развитие;
- лошо качество на материалите и консумативите;
- липса на мотивация сред учители, които не успяват бързо да се адаптират към новите реалности, и сред учащите, които още не осъзнават образованието като ценност;
- недостатъчно единодействие на част от педагогическата колегия при поставяне на изискванията си към учениците, аргументиране на оценяването на постиженията на учениците;
- недостатъчно познаване на нормативната уредба от страна на част от педагогическия персонал;
- недостиг на мотивирани педагогически кадри с добра подготовка и професионална квалификация;
- нежелание, ниска мотивация от страна на персонала;
- все още не се отчитат в достатъчна степен индивидуалните особености на всяко дете и насочването на конкретен специалист за неговата интеграция и специална подготовка;
- недостатъчен брой обучени учители за работа с деца със СОП;

- недобри материални условия в институциите по отношение на обучението на деца и ученици със СОП.

4.3. Възможности

- осигуряване на качествена образователна структура – институции на предучилищното и общото обучение;
- създаване на привлекателна учебна среда, която се изразява в оборудвани компютърни кабинети с интернет достъп, учебни кабинети по отделните учебни дисциплини, физкултурни салони, осъвременени библиотеки, ученически столове;
- осигуряване на разнообразие от съвременни учебно-технически средства за реализиране на образователно-възпитателния процес;
- предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца със специални образователни потребности, с изявени дарби, в риск от социално изключване, отговаряща на новите предизвикателства;

4.4. Заплахи

- тенденция към депопулация;
- предпочитания за мигриране в по-големи икономически центрове в страната и в чужбина;
- намаляване на броя на учениците;
- извършване на оптимизация в системата на предучилищното и училищното образование;
- недобро отношение на обществото към образованието и училището като цяло;
- недостатъчно средства за осъвременяване на всички институции в СПУО;
- липса на средства за закупуване и обновяване на вече остарели такива.

VII. ОБЩИ ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ

Според изложената информация за състоянието на предучилищното и училищно образование на територията на община Калояново и взаимодействието между ключовите фактори в процеса на предоставяне на подкрепа за личностно развитие се налагат следните изводи:

- поради влошената демографска картина и наличието на групи/паралелки с минимален и под минималния брой деца/ученици се налага извършване на оптимизация в системата на предучилищното и училищното образование в община Калояново;
- необходимо е да се повишава средният брой ученици в паралелка на ниво община чрез ежегодно оптимизиране на паралелките;
- поетапно да се намалява броят на слетите паралелки с цел подобряване на образователния процес;
- да продължи осъществяването на целодневна организация на учебния процес като инструмент за превенция на отпадане от училище, за осигуряване на специализирана помощ при подготовката, за развиване на таланти и удовлетворяване на потребности и интереси;
- с цел да се отговори на изискванията за създаване на приобщаващо и подкрепящо образование за личностно развитие на децата и учениците да се осигурят

условия и екипи от висококвалифицирани специалисти (педагози, психолози, ресурсни учители, логопеди), които ще направят оценка и ще осъществят допълнителна подкрепа на деца и ученици, имащи необходимост от приобщаване и социализация;

- създаване на подходяща подкрепяща среда за деца със СОП повсеместно - достъпна архитектурна, обща и специализирана среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
- да се приложат различните форми на обучение, заложи в новия ЗПУО, с цел да се отговори на потребностите и да се даде достъп до образование, както и да се предотврати преждевременно отпадане и ранно напускане на училище;
- повишаване на квалификациите и професионалната компетентност на педагогическите специалисти;
- необходимо е разработване и прилагане на програма за кариерно ориентиране на учениците на ниво училище, за да се повиши мотивацията на учениците да завършат училище;
- създаване на условия за сътрудничество между всички участници в образователния процес – учебни заведения, органи на местното самоуправление и Регионалното управление на образованието, семействата и общността;
- обновяване и модернизирание на образователната инфраструктура;
- стимулиране на развитието на образователния процес с цел подобряване на знанията, уменията и възможностите на децата и учениците;
- включване на учениците в групи за допълнителна подготовка;
- разширяване на извънкласните занимания съгласно интересите на учениците и внедряване на добри европейски практики в тази сфера;
- да се обогати книжното богатство на библиотеките, за да станат любимо място за отдих и творчество.

VIII. ВИЗИЯ

Подкрепата за личностно развитие на децата и учениците трябва да осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им и за пълноценното им участие в общността на детската градина и на училището. Тя трябва да се предоставя в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете и на всеки ученик и чрез включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за равноправен старт на децата и учениците в социалния живот и пълноценна личностна реализация.

Подкрепата извежда на преден план сътрудничеството и загрижеността между всички участници в процеса на приобщаващото образование, за да се превърне детската градина/училището в територия с позитивен психоклимат, в среда на взаимно доверие и емоционално благополучие за изява на всяка индивидуалност.

IX. ПРИНЦИПИ

Водещи принципи в изпълнението на Стратегията са:

- Принцип на законосъобразност
- Принцип на равните права и възможности
- Принцип на устойчиво развитие
- Принцип на партньорство и координация

- Принцип на съгласуваност
- Принцип на концентрация и допълняемост
- Принцип за откритост и публичност

X. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

Стратегическа цел №1 „Гарантиране на правото на всяко дете и ученик на достъп до детска градина или училище и на правото му на качествено образование“

Приоритет 1. Обхват и задържане на децата и учениците в СПУО

Мярка 1. Въвеждане на интегрирана информационна система в община Калояново за намаляване на преждевременното отпадане на децата и учениците от СПУО.

Приоритет 2. Подобряване на ключовите компетентности от знания, умения и нагласи за постигане на личностна реализация на децата и учениците.

Мярка 1. Усвояване на традиционни умения като общуване на майчиния език, владеене на чужди езици, цифрови умения, грамотност и основни умения в областта на математиката и природните науки, както и хоризонтални умения като умения за учене, социална и гражданска отговорност, инициативност и предприемачество, културна осъзнатост и творчество, съобразени с възрастовите и социалните промени у децата и учениците и адаптирани към способността им да прилагат усвоените компетентности на практика.

Стратегическа цел №2 „Подобряване качеството на предучилищното и училищно образование в Община Калояново“

Приоритет 1. Прилагане на механизми за партньорство между всички участници в СПУО.

Мярка 1. Създаване на вътрешна мрежа между всички участници в СПУО за координация и управление на процеса в осигуряването на подкрепа за личностното развитие на децата и учениците.

Приоритет 2. Развитие на междуинституционалното сътрудничество.

Мярка 1. Създаване на ефективни контакти, активни взаимодействия и съвместни действия между всички институции, участващи в осигуряването на подкрепа за личностното развитие на децата и учениците.

Стратегическа цел №3 „Гарантиране на достъпа за всяко дете или ученик до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности“.

Приоритет 1. Развитие на потенциала на всички деца и ученици съобразно потребностите им.

Приоритет 2. Прилагане на организационни, педагогически и управленски подходи, стимулиращи процеса на предоставяне на обща подкрепа на децата и учениците.

Стратегическа цел №4 „Създаване на условия за пълноценно използване на свободното време на младите хора в Община Калояново. Превенция на рисковото поведение сред децата и учениците“

Приоритет 1. Включване на деца и ученици в спортни дейности, културни мероприятия и туризъм на общинско ниво.

Приоритет 2. Дейности на МКБППМН за превенция на рисковото поведение. Провеждане на индивидуална работа с учениците, станали жертва на тормоз/насилие и ученици с агресивно поведение

Стратегическа цел №5 „Сътрудничество между всички участници в процеса на личностното развитие – детската градина, училището, центърът за подкрепа за личностно развитие, детето, ученикът, семейството и общността“

Приоритет 1. Прилагане на механизми за партньорство между всички участници в СПУО.

Мярка 1. Създаване на вътрешна мрежа между всички участници в СПУО за координация и управление на процеса в осигуряването на подкрепа за личностното развитие на децата и учениците.

Приоритет 2. Развитие на междуинституционалното сътрудничество.

Мярка 1. Създаване на ефективни контакти, активни взаимодействия и съвместни действия между всички институции, участващи в осигуряването на подкрепа за личностното развитие на децата и учениците.

XI. КООРДИНАЦИЯ, МОНИТОРИНГ И ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА

В изпълнение на чл. 197, ал. 1 и ал. 2 от Закона за предучилищното и училищно образование (ЗПУО) община Калояново, въз основа на областната стратегия по чл. 196, разработва Общинска стратегия за личностно развитие на децата и учениците, която се приема от Общинския съвет.

Стратегическите цели, приоритетите и мерките в Общинската стратегия за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в община Калояново 2018-2019 г. се изпълняват чрез общинският план.

За изпълнение на общинската стратегия ежегодно до 30 април Общинският съвет по предложение на кмета и след съгласуване с Регионалното управление на образованието - Пловдив приема годишен план за изпълнение на дейностите за подкрепа на личностно развитие съгласно чл. 197, ал. 3 от ЗПУО.

Въз основа на планираните и реализираните дейности за личностно развитие на децата и учениците се осъществяват проследяването на изпълнението, отчитането и постигнатите резултати през целия период на действието на общинската стратегия, както и анализ на напредъка и развитието в постигането на целите и конкретните резултати от изпълнението на стратегията през 2019 г.